

nocent cōfabulationes inter hoīes dñi etiā nociue nō putauit. Hinc dictū est q̄ amici sunt fures tps. Prīmū autē arguēntam mētis cōposite est posse in vno loco cōsistere z secū morari. vt Bern. z ante eū Senec. docuerūt. ¶ Deniqz dici pōt oīa ista quattuor inuile de p accidens Bernardū vt p p̄b̄ra et miraculoz esset opator. inter que ego sc̄ipua illa deputo / q̄ egit in cōuersione illoz q̄ etiā cōuerti toto nisi fugiebant. ¶ Sed hora finē flagitat. z nos flagitemus vt finē beatū obtinere sic languendo hic p amorem diuinū possimus / q̄ in futuro se cura tranquillitate in illo collocemur. p̄stā te dño nostro Jesu christo.

Sermo factus parisijs p eūdem doctorem in die sancti Ludouici francorū regis.

Considerate lilia agri quō crescunt Math. vi. Lu. xij. et i euāgelio bodierno. ¶ Ad irrigandū dñi lilia candida p̄ioz z castoz studioz in agro mentis nr̄e / q̄tenus de q̄ in clementū tps / cōuertamus aciē nostre cōsideratiōis ad illud liliū cōuallū ex q̄ idē xp̄us pd̄it q̄ est flos z pascitur inter lilia. Postulemus vt a torrēte fluentoz serene gracie / illabatur in nos trames aquarū salutarū. purificans viuificās z fecundans sterilitatem aīe nostre. Qd̄ vt fiat nequa q̄ mittendū est salutarū illud aue. qd̄ aue (si veterū narrationi credit) olim litteris aureis inscriptū fuisse reptū est in lilijs / ab ore cuiusdā sepulci / miraculoso ortu germinātibz. qd̄ p̄terea allatū est desup p os angeli / cū z nos illud p̄ia deuotiōe recolamus discētes. Aue gratia plena zc. ¶ Considerate zc. R. P. et doctissimi / ac sapiētes viri / cōsiderātū mibi qd̄ nūc de ip̄a cōsideratiōe loquēdū est. tū ad cōmonitiōm nostrā. tū ad gloriosissimi regis nostri Ludouici p̄coniū. dignū duxi ip̄am cōsideratiōis vtilitatem nō meis sed beati Bernardi verbis exprimere. Cui nanqz alteri magis assentire q̄ illi cōueniet. q̄ supra multos hac virtute pollebat. et a q̄ sup hac re nō mediocris liber editus est. Sit ergo. xv. p̄. de cōsideratiōe ad Eugeniū papā. Et primū qd̄ ip̄ sum fontē suū. i. mentē de q̄ orit / pacificat consilio. deind̄ regit affectus. dirigit actū. corrigit excessus. cōponit mores vitam honestat et ornat. Postremo diuinarum pari

ter et humanoz rerū sciam cōfert. Et post multa hmōi / cōsequenter ostendit quo pacto ip̄a cōsideratiō / mater est quattuor virtutum cardinaliū. Deinde nr̄em cōsideratiōem circa que et qualia debeam⁹ exercere salubri p̄fundaqz declaratiōe p̄tractat. ¶ Hinc videte queso q̄ latam nobis mīstrat loquēdi materiā thema nostrū qd̄ p̄mittitur / cōsiderate. Restrictius autē tradī. videtur / dñi dictū nō est solū cōsiderate. sed cōsiderate lilia agri quō crescūt. Placet autē vt sermo noster hoc mō loquēdi euangelico coartetur de cōsideratiōe lilioz agri quō crescūt. si tū vnā prius de ip̄a cōsideratiōe cōsideratiōem eliciuero ad laudem regis nostri. ¶ Est autē ista cōsideratiō Serrenissimus Rex ludouic⁹ plurimū suo tpe re cōsideratiuus fuit. Hoc ita vel sentire vel dicere / certa me rō cōpellit. Pollebat q̄dez rex noster ceteris p̄tutibz cū aut sint cōnepe veluti sorores germane in chorea p̄lcerima. versis mutuo vultibz et ip̄a cōsideratiō nō solū virtus est. sed directrix aurigaz virtutū qua sublata virtus quelibet vitū est. p̄spicua ē cōsideratiō. ¶ P̄terea nonne p̄fatur ecclesia regem nostrū dignescē qz principatū fuisse. Aeminē vero magis qz ip̄m principē decet cōsideratiō. que singularis quedā est mater prudētie. Nec est p̄hi snia. ix. politi. Hoc in omni arte p̄fale est animaduertere. nam a rectoribz et architectis in omni arte si cōsideratiōem tollis / quid in reliq̄ sit vtilitatis nescit. ¶ Pulcrum subinde z p̄posito cōgruam narratiōem infert Macrobi⁹ in saturnalijs. sub hac quidē snia. qz verba nō tenco. Fuit in theatro spectaculo rome vnus histrio vel minus qui p̄ gestus (vt solebat) studebat fingere z rep̄tare p̄sonam principis. Exclamauit alter histrio ip̄m deficere a p̄prietate rep̄tatoris. Appellat igitur a populo vt istius errorē corrigeret. Paruit. Constituit se quoqz velut hoīem meditabūdū et vebementer cōsideratiuū. signans et hoc nihil magis decere principē qz q̄ esset cōsideratiuus. Et videte si nō eādē sniam in sacris litteris cōsideramus Ille rex salomon p̄dicauit dicēs. Prouerb. ix. Rex qui sedet in solio iudicij. Intelligite. nō in mēsa. nō in comestatiōibus et cubilibus. neqz discurrens euagatiōe perulanti dissipat oē malū intuitu suo. Et quid intuitus regis hic aliud dat intelligi / qz acutam agendoz

Berino factus in die

considerationem? Et Isa. xxxij. Princeps
que digna cogitabit. i. considerabit. et ipse su-
per duces stabit. Propterea terre maledic-
tō Eccl̄s. r. cuius rex est puer et principes mæ-
comedunt. cur ita (nisi q̄ pueritia et matutis-
na comestio/ad litterā aduersant̄ cōsidera-
tioni? Cur subinde celebrata tullio memo-
rabile id dictū Scipionis. Nunq̄ minus
solus q̄ cū solus? Lerte q̄ principes decet
maxime secreta interdū silētia et secessus a
turbis q̄rere vt solus cōsideret toti⁹ reipu-
blice statū. et solus absq̄ arbitro ponat aū-
mentis oculos/seipm et curas omnes agē-
doz solertius et fidelius q̄sto secreti⁹ diu-
dicer. qm̄ affirmante vno ex eisdē Scipio-
nib⁹ (Et refert Valerius li. vij. Nec filer ses-
neca) n̄ in oib⁹ tum p̄sertim in p̄cipe hec
turpis et nō admittēda excusatio est dicerē
Nō putauī. Adeo nihil absq̄ cōsideratio-
ne agendū estimauit esse/quin futura cau-
te p̄uideat. Hec obseruabat inclit⁹ ille sci-
pio africanus minor q̄ q̄ridie nihil aggre-
diebat agendorū quousq̄ diluculo sol⁹ i ca-
pitolio diu resedisset. q̄ factū est vt oia ei p̄-
spere et fm̄ estimatiōem tūc romanoz diu-
ne succederēt. Sic Eneas apud Virgiliū
Sic apud Therentiū comicus senex sin-
gula p̄uidisse sibij p̄is memorant. Deniq̄
si quis renouat̄ historias actaq̄ regnoꝝ
puto recognoscat omnes pene regnoꝝ sub-
uersiones p̄ clades belloꝝ/frequēt⁹ et cō-
sideratiōe q̄ alijs de p̄cessisse. dū vicz nō sa-
tis explorat̄ hostilis machinatio. dū eoz
stratagemata vel insidie nō caute circūspi-
ciunt. dū ruit p̄ceps improuidaq̄ acies ve-
lut bestie in laquos et in omne p̄sus peri-
culū. Hoc titus liuius. hoc vegetius de re
militari. hoc fronton⁹ in stratagematibus
et alij historiographoz palā tradiderunt.
et n̄ra tempestate nimis exprum est. Et a-
nimaduertite p̄cor si forsā hoc attēdebat
Hieremias. Hiere. xij. dū lamentat̄ dicēs:
Desolatione desolata est ois terra. Et tāq̄
ab eo q̄rere rō. subiūxit. qz nemo est q̄ reco-
gitet corde. i. cōsideret de subuersione ipsa.
Demū futura hierusalē stens saluator. et p̄
causa p̄cipua sue desolationis exprobrauit
incōsideratiōem qz si cognouisses et tu. in-
quit Lu. ix. **A**d prime et diuine hec silis
animo retinens cōsiderasti o gliosissime rex
Ludorvice. atq̄ studuisti vt te et regnū tu-
um/p̄ virtutem cōsideratiōis regeres. et es-
ses tanq̄ alter argus ceteroculus. velut etiaz

Janus qui p̄tem spectat vtranq̄. et sic afa-
lia illa p̄phetica q̄ in circuitu erat plena o-
culis Ezech. i. Deniq̄ tanq̄ tibi tuisq̄ fili-
bus audires dñm assidua exhortatiōe p̄so-
nantē primū thematis verbū. **C**ōsiderate
Et v̄tinam in hac calamitate n̄ra nō so-
lū terrem principes sed ipi p̄cipue ecclesia-
stici qui regēde p̄sunt ecclesie hoc mō con-
siderarent. hoc mō saperēt et intelligerēt ac
nouissima p̄uiderent. potius q̄ turpi desis-
dia/aut turpioꝝ curarū terrenarū occu-
pationib⁹ mācipati ambularet̄ vnusquisq̄
post prauitatem cordis sui. quasi post cate-
nam qua circūstric⁹ trahit. nō ita/res oēs
feda labefactiōe corruerent. nō ita miseris
et luctuosis modis/omne diuinū et huma-
nū/ nefas infaustū cōfunderet. Nō postre-
mo viri cōsideratiui vel cordati qui vel so-
li vel p̄cipue ipi dicendi sunt hoies v̄tēs
rōne nō inq̄ spernerent aut irriderent p̄ fa-
tasticis/a talib⁹ vanissimis hoib⁹. imo iam
nō hoib⁹ sed monstris et portentis nihil de
hoie retinent p̄ter exteriorē corpis effigē
eoz retinentib⁹. Ita est nō mētor neq̄ mu-
to sniaz. tales nihil de hoie retinent p̄ter ex-
teriorē formaz corpis. q̄ pegrinis ad huc
indumentis deformata. cū intus vere bel-
uina et diabolica sint oia. Qm̄ alij porcū
viuist. alij canem. alij leonem aut aliquam
ex bestijs absq̄ humana cōsideratione.
Sed querelam hāc solitam linquētes (qa-
eriam de eis q̄ ab istis consideranda essent
scripsit diffuse Bern. vbi supra v̄ideamus
si forte beatissimus rex Ludorvic⁹/q̄dam
specialiori mō sup̄ alios reges et p̄cipes
traducere poterat ad sui cōsideratiōem/nō
vnicā thematis p̄cisiā primā sed ipm̄ the-
ma integrū cū dictū est. **C**ōsiderate lilia as-
gri rē. **V**erū priusq̄ vltra p̄grediar inci-
dit vnū dicere qd̄ ex cōsideratione magna
vel p̄sus malinola gestū est. Her. (sicut ac-
cepi) affixe sunt scedule plurime. q̄ p̄ter mo-
rem maioꝝ n̄foꝝ publicaret̄ sermonē istū
Et quē admodū de Rufino cōquerit̄ beatus
Diero. tales vident̄ me aut potius onera-
re laudib⁹ p̄p̄is. sed ex mō faciendi p̄sūt i-
famatiōes et honorifice cōtumēdie. **C**ōstat
qz a zelantib⁹ vel collegiū istud venerabile
vel me vel vtroq̄ p̄cesserūt de scedule. **S**z
refert q̄ zelo. Nam si bonus fuit planetam
nō fm̄ sciam et cōsciam. Si malignus et li-
uidus. certe nō fm̄ charitatem. Ignoscen-
dū est igitur vel in israudis vel cōtēnendū

vel orandum. Hanc veritatem quaz testoz hoc zelo loquor supplico psuasam habeo te me impulsore aut suasore aut conscio/tales scedulas nullo modo factas fuisse. Ad dum enim deo miserante sic desipio vt imitari velim tam publice/militem gloriosum illū Thrasionem comicum/pdicantē lau/ des suas tanq̄s adulator et biraldus sui p̄s sius, et velut cuculus qui non nisi se cantat. Et quanq̄s valde imparsum aplo, vsurpota humili fiducia verbum suum in hac pte, nō indigemus litteris cōmendaticijs apud vos. Sec nec plapsus sum in illō ab Elopi fabulis sumptum improperū. Omnes accurrite ranc/mons parturiet magn⁹ nascetur ridiculus mus. **D** **¶** Nec ex incidēti. Hanc ad rem redeo vbi de ipa consideratione lilioz agri particularius loquēdū est. Et primitus cōsiderandum occurritq̄ habet hoc p̄riū scripture diuine insignis vbertas/vt verba ei⁹ singula mysteria sint q̄tumcuq̄s videantur humiliā. Res insuper loquuntur in ea et docent mores et virtutes. docent charitatem tropologice. Teu moraliter. docēt fidem allegorice. docent spem angogice. Ita est scrip̄tura sacra lingua vna et inl̄plex. breuis et latissima quē admodum et a diuino Bartholomeo allegat hierarcha Dioñ. et velut speculum cōcauum. in quo varie relucēt facies. Et rursus manna in quo sapor omnis recondit⁹ inuenitur. Propterea non puum existimandū esse putauit in dicitus rex noster. q̄ mittit nos xp̄us ad considerandum lilia agri quomō crescunt. p̄sertim qz sumebat in signe suū ex lilijz more atauoz suoz. istar etiam veterum illoz quoz meminit p̄hs in politicis. qui ornati sumebant ex lilijz fm victorias. Est itaq̄s natura nobis insitum vt q̄ sunt familiaria et nobis insignia ea tum libentius tum frequētius cōsideremus. et ad hoz inspectiōem facili⁹ ē animi nostri formatio. Lilioz igitur consideratio generabat in rege nostro doctrinam multiplicem. qua nutrietur ad fidem spem et charitatem ceterasq̄ virtutes. **¶** Ad si dem quidem. dum inuisibilia dei p̄ ea que facta sunt in lilijz pulcerremis intellecta insperat ex numero pondere et mēsurā. ex specie mō et ordine. Nā si pulcra. si decora. si speciosa sunt lilia. sicut et valde pulcra sunt q̄to pulcri⁹ speciosi⁹ et mirabili⁹ est ille qui fecit ea. Ad spē deinceps assurrexit:

dum cōsiderauit ea crescere que nō laborāt neq̄ nent et que diuina prudentia sic vestit vt Salomon in omni gloria sua nō fuerit opertus sicut vnū ex istis. Si ergo putar̄ guit xp̄us fenum agri qd̄ hodie est et cras i clibanū mittitur deus sic vestit. q̄to pluri⁹ est homo modice fidei. vt de diuina puidētia non diffidat. sed iacet curam suam et cogitatū in dño et ip̄e euz enutriet. **¶** Ad charitatem deniq̄ accensus est rex noster dum cōsiderādo p̄spexit q̄ pacto de⁹ vsq̄ ad oblectationes varias dilexerit boiem. et p̄pter eum etiam liliū ne dicam tot res mire pulcritudinis decoris et virtutis formauerit. nec p̄pter vnū hominem ista minus fecit quia euz multis fecit. put est deductio ap̄d Dugonem in suo de arra sponse. **¶** Quid autem si ternariū lilioz in suo scuto regio et diuino rex noster ad mores retorquere considerando volebat. Videbat enī qualiter lilioz fulgurat color aureus in campo azuro velut in ethere purissimo et serenissimo. Et nonne poterat p̄ ternariū hoc liliozum/considerate. vt tres virtutes p̄noiatas. fidem spem charitatem in anīa iusti cēlica. aureo fulgore micantes. vel ipam attēdebat a qua originant⁹. beatissimam trinitatem. in quo/velut intellectuali scuto triāgulari p̄ circūincessionēz comp̄henderet positam. vel tres anime vires specularat. concupiscibilem irascibilez rationale. Aut si iustius est accipere tres partes imagines memoriam. intelligentiam. et voluntatem. Aut deniq̄s appropriati⁹ regie maiestati tria lilia in scuto tres status in suo regno cōsiderare fas habuit idem rex noster. statum dico militantiū. statum cōsulentū. statum laborantiū. Hi siquidem status etsi in omni policia reperiri habeant vel mediocriter instituta. vsurpat tamen sibi regnum francie colorem ethereum ob singularem religionis cultum. Colores vero aureū triplici illi statui contulit excellentia meritoruz in vtroq̄s. Nam vbi queso viguit vsq̄ terrarum vel in militibus strennuitas potentior. vel in cōsulibz et clericis sapientia diuini⁹. vel in laborantibus et subditis obedientia p̄pensi⁹. Ita vt nihil errauerit q̄ regnum francie dixerit in orbe positum esse/velut hortū et agrum quendam voluptat⁹ amenissimū. ethereo splendore nitentem. fecūdum quoq̄s lilijz hoc est populis/au rea dignitate fulgentibz. quē hortū irrigat

Germino factus in die

fons ille purissimus et fluvius niveis argenteus undis. vniuersitas pisium. in quatuor facultatum flumina conditissus. quibus irrigatur omnis terra. **A**gnoscat ut opinor doctissimus et sapiens quod late patet considerationem rex noster habuit ex inspectione priorum insigniorum et dum rememorabat ex his verborum christi que dicunt Considerate etc. Et potuit quidem amplius ex consideratione liliorum et eorum crescendi modo/animaduertit pius rex nostra esse necessaria ad debitum populi totius augmentum/tantum ad incrementum viuendum liliorum. Nam si non est homo lilius non dixerit propheta. Iustus germinabit sicut lilius. **D**ecretia sunt que lilia ut crescant erigunt **Ros** **Ros** supne benedictionis **Humor** **Humor** terrene sustentationis **Clausura** **Clausura** iuste preceptionis. Absque rore enim et there libero/floccida sunt lilia et decoloria. sic absque diuina gratia que est pluuia voluntaria quam segregat deus hereditati sue et absque superno afflatu vel aspectu populus omnis interiorum corabescit. Porro a rescut lilia si desit humor bonus in radice. et populi non subsistit sed arefcit/si sibi desit sustentatio in corpe. Demum lilia si non claudantur sepius aut muris/depascuntur et conculcant ea omnes bestie agri. et populi si non iustis legibus et obedientie muro concludantur ipsi celeriter hostibus inuasi depereunt. siue hostes intelligas spirituales que sunt mundus caro demonia. siue materiales et visibiles qui sunt ipsi homines sub ipsi. nam nullum est animal alteri magis inimicum. **H**ec consideraisti rex gloriosissime/et viuendum liliorum agricola egregie Ludouice. Consideraisti inquam ut nosces quod lilia rationabilia/agri tui regni/crescerent dum uiuebas in carne et nunc (ut pius nobis credere est) tuis interuentibus considerare non cessas dum regnas in ethere. Consideraisti nempe ut eis non deesset ros et aspectus celi liber. dum in eis sancte religionis cultum preseruaisti. Consideraisti ut non deficeret humor in corpe velut in terra firma radice dum eos temporaliter sustentasti. Consideraisti postremo ne dissiparetur maceria vel clausura iuste preceptionis dum congruis legibus atque iudicijs/eos communiuisti. ita ut fuerint populi tui instar liliorum irrigati de sursum/irrigati deorsum et precepti quia versum. **E**t poteram o doctissimi et sapientes viri/poteram ista latius deducere ex eiusdem regis celebri chronica si vacaret. et non essetis onerandi notissimis. nam quis ne-

sciat eum fuisse in cultu religionis catholice conseruando christianissimum? Quin et hereticorum extirpator fuit uehemens. et bis feruentissimo zelo successus/impios infideles barbaros persecutus est. et ad augmentum diuini cultus/multa monasteria construxit plima repauit. Leterum negari non potest eum de corporali sustentatione subditorum curiosum fuisse/quam ipsis etiam pauperibus in opibus et egenis intra et extra regnum suum/tanta pietatis affectione et sollicitudine prouidebat eos personaliter mira pietatis humilitate uisitans pascens et refouens. Quid amplius dicam de clausura liliorum suorum per iustam legem preceptionem? Ipse enim legibus bonis condicis. circumscripsit populum suum/prouidens ne frangerentur ab eis quodam insuper addidit ut de prohibitione duellorum et punitione blasphemantium et forsan plures adiunxisset si non dicitur sibi consideratio sua/multitudine confusam legum et statutorum non tam pretereque aliqui subuertere gentem cui seruanda mandata. Exemplum in proposito Aceruus lapidum aut sepes spinarum pregressit et circumsidant lilia. Quod si iusto amplius excreuerint ipsi ne vel lapides. lacerant lilia. aut ab acris libero haustu prohibent. Non secus est de multitudinem traditionum humanarum. noiarum ex coicationum. Ad hoc spectat illud **Dat. xv** Irritum fecistis mandatum dei propter traditiones ustras etc. **T**alibus modis studuit optimus et solertissimus agricola noster regius ludouicus considerare lilia agri. i. populos regni quod crescerent deus habebat rorem supernum. humorem terrenum. et septum munitissimum. Primum de benedictione celi. secundum de benedictione terre: tertium de institutione discipline. **U**ellex ita considerare omnes. lilia agri nostri que modo crescerent. nemo quippe est qui non agrum habeat cure sue commissum. de quo sapiens admonet nos **Proverb. xxiij.** Diligenter autem exerce agrum tuum. alioquin audi ab eo ibidem quod mali subsecuturum sit. Per agrum uiri pigri transiit. et ecce totum repleuerat uertice. ope ruerunt faciem eius spine. et maceria lapidum destructa erat. Frustra querent ergo in agrum tali lilia crescentia. ubi deest solers consideratio et diuina ignauia ea non consideras que premisimus. Nam propter abundantiam uocis humoris totum replet uertice mordicatis et exurentis faciem eius spine. Et quia maceria lapidum destructa est per indisciplinam dissoluitonem conculcant totam saturationem et germina utilia.

D

R

omnes bestie agri. et singularis inobediē-
tie supbe ferus depascit ea. **A**ger iste si
querit qualis et q̄s sit. apre r̄ndet hō. s. mi-
nor mundus. **B**ath. xij. Idem ip̄e hō est
agricola sub agricola sup̄mo cōstitut⁹. De
quo **B**ath. xij. et **J**oh. xv. Porro totidē
abūdare lilijs debet ager talis. q̄t virtutib⁹
iubet insigniri. **N**ōne pulcherrimū liliū ca-
stitas. pulcrū sobrietas. pulcrū iusticia. pl̄-
crū et formosum sapia. modestia fides. rita
de reliq̄s virtutib⁹ floriferis. q̄b⁹ redolet a-
ger aie velut odor agri pleni. cui benedixit
dñs. **B**en. cxx. **S**ed credite nō puo aut
gratis possidet ager. talib⁹ lilijs decoratus
Emitur certe laborib⁹ q̄s plimis et studio
colendi exercitio. sicut in figura fortis mu-
lieris dicit̄. **P**rouerb. vi. **C**ōsiderauit agz
et emit illū. Et qm̄ nemo repente fit sum⁹.
sed cū t̄pis cursu et etas iucremēto. crescūt
altius ip̄a virtutū lilia. quē admodū disti-
ctio formosa significat q̄ quosdā ponit in-
cipiētes quosdā p̄ficientes. alios p̄fectos.
Cōsideremus eadē lilia quo nature mō
crescūt a primēuo sui germine ad mediū
robur st̄pit̄is. vsq̄ ad floris fructusq̄ ma-
turitatē. **H**oc cōsiderantes. x̄po obedim⁹ et
sermonē aptabimus auditorib⁹. **S**ūt q̄p̄-
pe in hoc certu venerādo hoies sub etas di-
stinctiōe triplici. sub germināte adolescen-
tia. sub virenti iuuetute. sub matura fructu-
osaq̄ senectute. **I**n q̄b⁹ pari typo virtutuz
lilia succrescere debere demōstremus. **A**lia
eniz virtus in fortitudine et efficacia decet
maturū senem. alia virilē iuuenē. alia tene-
rū adolescentē. **F**allos si n̄ hoc signauit **A**-
postolus **C**ū essem inq̄t puulus loq̄bar vt
puulus et. **C**ū autem factus sum senex e-
uacuauit et. i. **C**oz. xij. **I**dē notauit **O**ra-
poetas instituens et etates describēs. hoc
mō p̄ns cetus est velut ager ille. in q̄ erant
tres ordines omiū accubātes iuxta puteū.
Ben. cxx. **P**uteus locus est vñ haurit aq̄
scie et salutaris sapie. **T**res ordines omiū
tres accipimus ordines studentū simpli-
cium. **C**ōsiderandū vero est q̄ etsi i om-
ni etate necesse sit p̄tutū lilijs vt crescāt mi-
nistrare triplex antidotū qd̄ p̄dirim⁹. **R**o-
rem scz hūorē et clausurā. nihilominus ap-
propriatori breuitate nō oīa oib⁹. sed sui-
gula singulis dispr̄iri curabim⁹. **E**tantes
in terminis n̄ris. ne dissoluta fluctuemus
euagatiōe dicemus q̄ clausura discipline
p̄cipua necessaria est in agro adolescentuz

teneroz q̄ ad incipiētes. humor et r̄ et suf-
ficiens. aer in agro viriliū iuuenū quo ad
p̄ficiētes. **R**os sup̄nus et aspectus celi lib̄
deceat maxime in agro maturoz q̄ ad perfe-
ctos. **E**t plane si vellemus. nō operosuz
erat adaptiōes has ad alia deducere p̄ferri
ad statū triplicē p̄fatū regni francoz q̄ con-
sistere ponit in laborātib⁹ subditis. et incli-
tis militib⁹ et in clericis atq̄ cōsulis. **V**ez
hec reliq̄ oīa comp̄hēdere q̄ dici se offerunt
q̄s sermo sufficeret. **P**ostpositis q̄ceter⁹ q̄
dicere vel ad laudē gl̄iosissimi regis nostri
copiosissime. vel ad edificatiōem n̄raz abū-
dātissime. **C**ōsideratio p̄funda n̄ri themat̄
ingerebat. sub triplici orōe cōcludat sermo
noster. **P**ria orō ad incipiētes. sc̄da. ad p̄fi-
cientes. tertia ad p̄fectos.

Prima oratio

Ad vos mibi nūc sermo est o generosi
adolescentes. etsi generosi non degeneres. si
disciplinati nō disc̄boli esse vultis. obedi-
te x̄po iubenti. **Q**uid iubet x̄pus? **C**ōside-
rate lilia agri quō crescunt. **C**onsiderate et
absq̄ strepitu vel tumultu et fabulatiōib⁹
attēdite. qm̄ ita in nouello agro mētis v̄re
crescere primula v̄tuosoz lilioz germinā cō-
ueniet. **S**unt eq̄dē insita vob a natura a-
gente infallibili germina quedā virtutum
quasi p̄m rōes seminales q̄s tullius appel-
lat seminaria virtutū. q̄ si nos inq̄t crescer
et valescere sineremus. illa nos ad beatam
vitam deducerēt. **E**t de hoc nō siluit p̄s
ij. eth. **H**ec semina nolite suffocare viciōs
germib⁹ aut aliūde disp̄dere. **E**t quāq̄ me-
tuēdū vob sit. tū ab algido gelu torpentis
desidie. tū ab v̄redine. tū ab erucis. ab eru-
gine et ab alijs pestib⁹ improbis. aduersan-
tib⁹ in cremēto sp̄ualitū lilioz. **N**ihilomin⁹
in primis studēdū est ad clausurā cōgruaz
p̄ murū discipline q̄ nō apposita vel demo-
lita. plane de lilijs actū est p̄teruit et peunt.
Quāobzē app̄hēdite disciplinā cū illoq̄ di-
cebat deo. **E**t disciplina ip̄a me docebit.

Sed qd̄ loquimur adolescentib⁹? forsā
obsurdescūt. aut nō satis cōsiderate susci-
piūt q̄ dicuntur. **I**ta est. **S**ua quorūdā gar-
rulitas hoc indicat. **N**imiz min⁹ idonei
sunt cōsiderare. ob crassam ignorātie cali-
ginē. vel ob turbā passionū. et desideriozuz
iuuenilū. q̄ cogitatiōes suas et cōsideratio-
nes traducit aliozsum. aut qz indisciplina-
tiōem quā alibi exercēt. huc afferūt **P**ro

Sermo factus in die

eis idcirco cōsiderate vos p̄ceptores et magistri venerabiles. ad vos me cōuerto. vos q̄ talibz regēdis p̄esse delegistis. et p̄fecto duram in h̄ p̄uincia (vt apud Theren. ponitur) ammissandam suscepistis. Coerceat eos discipline v̄re clausura. infra quā etiāz mores cōponite et formate ad normā xp̄iane religionis. Nam q̄rū piaculū est apud xp̄ianos suos adolefcētes nō xp̄iana sapere/nescire p̄cepta dei? Et q̄d agendū sit. q̄d mittendū. q̄d credendū. q̄d sperandum et quid timendū/penitus ignorare? Subuersio eis vel loqui vel legere q̄ nō p̄sint moribus. aut plus eis obsint q̄ p̄sint ingenijs. Pudet q̄ aliter vsqz in hōd iernū diē iudeozū pueri instituitur primit̄ in lege sua p̄ur iussisse videt̄ dñs. Deute. iij. **C**ōstituit ecce ip̄i adolefcētes plus solito/de toto francie regno/ad florentissimū pisciē. vniuersitatis ortū. erudiri h̄nt illic in suis primitiuis et gr̄amaticalibz q̄ nup nō nisi talibus imbuti/aduenire cōsueuerāt q̄d cur fiat et an faustū sit p̄sagiū. nō suscepi discutere. Scimus q̄ in morturo aiali / sp̄s ad cor cōstituit. Hoc vnum dicere habeo q̄ eo amplius danda est opa in hac celeberrima vniuersitate. ne cassato v̄l neglecto discipline muro circa adolefcētū custodiā/erumpant ex agro eoz nō lilia cādida et odorifera virtutū. sed infelix lolū et steriles auene vt Virgili loquit̄ sentes quoqz. et silices et nocua queqz plātarā vicioz in p̄uiciē nō solū talū. sed publicā ecclesie. vt p̄inde fiat ager q̄le vidit Hier. plenū abominatiōibus. Hier. xij. **E**t o mores o tpa Quātis et q̄t abominabilibz/plena sunt et mēs et cor pa q̄rūdā adolefcētū. et serpunt inter eos nefanda cōragiōe nemine cōsiderante nemine p̄hibēte. nemine euellēte. vtinā nemine impellēte. et nullo mō eos q̄ conatur extirpare admittēte. Et heu maloz cumulus istas suas abominatiōes nō abominātur cū p̄pha dicēte. Iniquitatē odio habui et abominat̄ sum. Et q̄d est iniquitatē abominat̄ sum? Illā certe p̄ os cōfessiōis euomere vel eijci. **A** hoc v̄o agendū est vt frequentius os clausum et mutū et vix extrahit v̄nqz virus illud terribilū et obfensū et nature aduersum. nisi iuxta pabolā scripture/pereat coluber tortuosus obstericāte manu ducti cōfessoris. Quid igit̄ mirādū si mlti suffocant̄. introitus retēto veneno h̄ pestifero et irremediabiliter pereūt. **H**oc saltiz res

stabit remediū. vt si sensus hoīs et cogitatio prona sunt in malū ab adolefcētia. sicut etiā scripture vox et experientia nimis confirmat. Hoc in quā reliquū erat. vt abominatiōes cōtractas abominarent. qz abominantes. hoc est cōsiderādo euomētes/sanarent et desinerēt esse ager plenus abominatiōibz. Preclare siq̄dem dictū est Humanū peccare/diabolicū pseuerare. **Q**uocirca patet q̄t ad discipline necessitas incūbit p̄ custodia agroz nouelloz q̄s adolefcētes dicim̄. et interea dū tenera sunt etate. et q̄t iō in teneris assuescere multū est in q̄t Virgilius. Sit sup eos maceria discipline detur optima forma viuēdi. quā iocūdā reddet cōsuetudo. Si q̄ vero sunt mḡoz qui nec ista cōsiderēt/nec obseruent erga suos discipulos. seu p̄fido neglectu fiat hoc. seu cōtemptu p̄uerso. seu timore cupido. ne se deserant et alibi migrēt. seu suo p̄dito male viuēdi exēplo. q̄d de illis p̄nūciandū sit videtis. Tot eni agroz sp̄ualū nō instructores sed destructores dicendi sunt q̄t salua re debuerant et p̄dit. Quinetiāz sepe fit vt v̄nqz adolefcētis dissolutio nō coercita vel non p̄sus vt optebat expulsa/trahat ceteras plantatiōes puras/in siluestres et degeneres mox sucos et spuria genimia. adō vt nō absqz rōis apparentia quesisse videat̄. Quintilianus/an expediēs sit adolefcētes simul in scholis aut potius sigillatim in domibz edoceri. **E**t qm̄ Quintilianus recordatio incidit/q̄ fuit adolefcētū p̄clarus in/structor. placet ea pauca de institutiōibz suis excerpe q̄ officio p̄ceptoris ascribit. **P**rimo in q̄t sumat an oia/parēt̄ erga discipulos suos animū. ac succedere se in eoz locū a q̄bus sibi liberi tradūtur existimet. **F**as igitur h̄nt p̄ceptores discipulos suos alloq̄ iisdē verb̄ religiosa maternaqz pietate plenissimis. q̄bz hortabat̄ egregiū adolefcētes Ludonicū sua mater Plus vellē charissimē fili/te mortē incurrere t̄palē q̄ p̄ aliq̄d p̄cātū mortale te tuū offendere creatorē. **S**c̄do p̄ceptor nec hēat vicia nec ferat. p̄clarū verbū ab ore pagani. **L**ām reddit satyricus q̄ contēporaneus Quintiliano fit it̄ et de eo scripsit. qz velocius et citius corrūpūt nos exēpla domestica magnis cū animos subeāt auctoribz. **J**ō subiūgit q̄ maxima debet puero reuerētia. vt. s. nil obscenū nil impudicū nihil exēpli/scādalisatis innotios oculos et mentē corrūpat. **N**ā et ange

li eoz semp vident faciem patris qui est in celis. Et qui scandalisauerit vnū ex pusillis istis expedit ei zc. Et plus nocet exēplū vnū malicie q̄ decē bonitatis pficerēt. nā puer cerens est in viciū flecti. z absq̄ doctorectā mala discūtur. **Tertio** p̄ceptoris nō austeritas tristis sit. nec dissoluta charitas. ne inde odiū. hinc cōtemptus ordiat. **Ubi** notandū minus obesse charitatē nimiam / q̄ austeritatē apud adolefcētes bove indolis. q̄ citius domesticant blādicij ducti instar aniū q̄s generosas appellat q̄s minus tracti. tūmō careant blādicie omni penitus impudicia mētis z corpis. **Hic** cōcludit ip̄e Quinti. nō debere pueros cedi verberibz. **Rōes** omitto. **Quarto** plurimus ei de honesto ac bono sit sermo. **Cōtra** illos q̄ ignominiosas pres corpis. z actus nefandos / nō solū apta impudētia nominare audent. sed impudētiori animositate hoc erōis p̄sona licere fieri defendūt. nō cōsiderātes q̄ hec dicēdo / corruūt in errorem begardoz et turelipinoz. qui d̄ nulla re naturaliter data / erubescendū esse dicebant. quē admodū et cinici phi / morz canum dicebant esse veniendū palā in nuditate z exercitio iūbroz pudendoz. q̄s inculpāt Tullius in de offi. tractans de pulcro et decore. Et sene. p̄cepit Turpia ne dixeris. paulatim enī pudor rerū p̄ vba de discit. Et Ap̄lus. Corrūpunt bonos mores colloq̄a praua. **Quinto** minime iracūdius sit. nō tamen eoz q̄ emendāda erūt dissimulatoz. **Ad** hoc enī sunt exēpla Platonis et Plutharchi et multozū. **Sexto** sit simplex in docendo. **Ad** hoc trahi p̄t il lud legis antiq̄. **Nō** serēs agrū diuerso semine. plurimū quippe obest varietas modozum in docēdo. et ex cōsequēti mutatio magistrozū nūc istorū nūc illozū. **Septimo** sit patiens laboris. **Octavo** interrogati onibz libēter respondeat. **Hono** nō iterrogātes p̄cunctetur vltro. **Decimo**. laudandis disciplozū doctoribz / nec maligne nec effusus sit. qz res altera tediuz laboris. altera securitatē parit. **Undecimo** i emēdando q̄ corrigēda erunt / nō sit acerbus nimieq̄ cōrumeliosus. Nam id quidē mlros a p̄posito studēdi fugat q̄ quidā sic obiurgant quasi q̄ oderūt. **Duodecimo**. exēmplū aliq̄d imo multa q̄tidie dicat. que secū audita referant. licet enī satis exēplozū ad imitandū ex lectiōe suppediret. tū viuā

illa vt dicitur vox alit plenius p̄cipueq̄ p̄ceptoris q̄s discipuli si recte mō sint instituti et amāt z verecūt. **Vix** autē dici p̄t q̄sto libe rtius imitemur eos q̄bus fauem. **Vel** lē sup oia hoc obseruari p̄ceptū apud p̄ceptores nostri t̄pis tam in vico straminum q̄s in domibus. vt p̄ trufis et fabulis soliq̄ peti z dici / salutaria q̄dam et iocūda narrentur. qz teste Oratio. omne tulit punctū qui miscuit vile dulci. **Quē** admodū d̄ magistro Reginaldo gobart / asseruit mihi digna fide relatio. eū vix aut nunq̄ legisse et audiuisse lectiōem ap̄d suos discipulos. qn aliq̄d immisceret salutis verbū z vehementer inculcāret. adeo vt magna ps scholariū suozū in magnos z religiosos viros euasērit. **Tertiodecimo** se p̄ceptores intēte ac modeste audiri velint. **Si** hoc in schol seruares / alia essz scholariū attētio z modestia in audiēdo verbū dei. qd̄ vtiq̄ audienduz assēt cū sūma reuerētia z disciplina. z n̄ minus q̄ p̄ntē sacrosctō xp̄i corpis misterio. **Ita** enī dicebat Aresto. referēte Sene. nū q̄ nos verecūdiōres esse debere / q̄s cuz deo loq̄mur. sic z dū audim. **Teretum** discipulos decēt ista. **Primo** p̄ceptores suos n̄ min⁹ q̄ ista studia amēt / **Secō** eos parētes esse nō q̄dem corpis sed mentū credāt. **Ultū** hec pietas cōfert ad studiū. nam z libēter audient et dictis credēt et esse siles cōcupiscent. **Ista** sunt q̄ si erga adolefcētū custodiā z disciplinā obseruent erit ager ipozū germinās lilia candida virtutū. do nec crescēdo in robur maius erūpāt **Et** ita factū est in hac pte qd̄ iubet xp̄us **Cōside** rare lilia agrizē. quō crescūt. **Superat** i p̄ta p̄ osim ordinē. post incipientiū cōmōnitionē / ordē alterā subtexere ad ipos p̄ficiētes s̄ qm̄ aliquādiu tardiuscule tenuimus z breuitas amica ē nr̄is adolefcētibz fiat abbreviatio fm̄ōis nr̄iz / p̄suatio in terra ordē q̄ ē ad p̄ctōs **Secō** ordō illis erat q̄ p̄nūciata n̄ fuit. **Cōsiderate** lilia agri q̄ mō crescūt o viri iuēture / viuūda solidati viri quibz ex crassa adolefcētia studiū eēdo cet **Orati**⁹ q̄rere opes z amicitias in fure honori. **Oia** equidē vob̄ circūspiciēda sūt oia diligētī sedulitate p̄ liliozū h̄ ē virtutuz forti incremēto pagēda. **Nō** vltima tū hec vos cura manet / humorem sufficientem et salubrem baurire. nam humor si desit / ariditate enecat si superfluit / enervat et lāguūda. dissoluit malicie. si corrupt⁹ est inficit.

Sermo factus in die

Humor iste prius diffinitus est esse sustē/
ratio quā exigit cohabitatio in corpe ⁊ aie
quedā radicatio terrestris in eo. ita vt neces
se sit hñe panē ad comedendū et vestimēta
quibz operiamur. ¶ Sed o deus q̄multā
eoz turbam aspiciamus/a q̄bz hñoz iste spa
lis subsidij nō ad temperiē haurit aut deri
uari q̄rit. nequa q̄s dicit cū Salomōe. Di
uitias ⁊ pauptates ne dederis mibi. s; tm̄
victui meo tribue necessaria. Petūt poti⁹
ne dicā rapiūt ad exuberātiā auidā et in/
cōsideratā que nō taz irriget lilia ad robur
stipitis/ q̄s obzuat curis varijs et inutili/
bus et desiderijs multis/ q̄ teste aplo mergūt
ad interitū. Ita fit maledictus ager eozum
germinans p lilijs spinas ⁊ tribulos Beñ.
Et quasi ager acheldemach. i. ager sangui
nis ⁊ peccati. Math. xxvij. Et ager q̄ possi
detur de mercede iniqtatis Actū. Et que
sunt he spine. quales tribuli? Amirū cogi
tationes improbe. suspensiones inquiete. ri
mores anxij. subdole fraudes. q̄bz miser a/
nimus p̄ngit. suffodit. discerpit laceratur.
¶ Nunq̄ igitur speres lilia virtutū ⁊ pulcro
rum studioz posse crescere in agro quē hu
more tali cupiditatis toxicato sentis imbi
bitū. Nūquid lilia etsi crescerēt essent inte/
gra q̄ inter tot spinarū curas p̄munt sed la/
cera ⁊ inualida ⁊ emortua. nam qd ita pal
lescere facit. qd amplius robur omē vtuō/
si stipitis euacuat/ q̄ humor infectus aua/
ricie? Anvero cōtemptus eius/ cū aurea me
diocritate ⁊ sufficiētia reddit diuitē. cū red
dit securū. generosum ⁊ erectū. eū quoq; ad
legittimi roboris incrementū pducit. cui⁹
in exēplū est regis nr̄i strēnuissima et fru/
galitate p̄diens fortitudo atq; cōstātia. ¶
¶ Multa hic de canino appetitu ⁊ voraci di
uitiaz ac bñificioz apud ecclesiasticos nostri
tempis. multa de cōsequēti neglectu vtiliū
ac p̄claroz studioz p̄ lucrosis artib; ac sci
entijs. Plura deniq; a pestiferis adinuen
tionib; demolientib; agrū publicū ecclesie
ad pestē hāc cupiditatis. nō dico satandā
sed irritandā/ occurfabant indignāda seu
melius miserāda cōsiderantib;. que sciens
p̄tereo vt statim in tertia orōe fiat cōsumā/
tio verbi nostri. ¶ Sequitur tertia oratio
¶ **C**ōsiderate lilia agrī quō crescunt. vos
qui venerāda iā etate et canicie maturesci/
tis. Cōsiderate ⁊ imitamini aspiciate q̄ nō
semp humo tenus herēt lilia. non solū ger/
mine cōtenta sunt. erumpunt potius ⁊ cre/
scunt in virens robur stipitis. specioso et
vario floz ordine decorati. Postremo in
flores pulcherrimos ⁊ suaves/ incredibili si
gnatos arte/ semet aperit. qui flores libe/
ro quodam et patulo velut aspectu ad/ fon
tem luminis etherei solem/ iugiter se cōuer
tunt. ¶ Hec parabola est humane etatis. sic
randē agendū est omnib; et huc puenien/
dum qui etate tam grandeva flozescūt. nō
semp more pueroz/ latendū est in numero
terrenoz aut pusillo affectuum. vel in solo
germine virtutū. neq; instar iuuenū soli as
ctioni insudare cōuenit in solo stipite fulci
ri. Sed p̄ cōsideratiōem que pprie est de
celestibus ⁊ sideris ad supna cōscēdat ani
mus flozescat for/ me atq; dilatetur necesse
est et dicatis cū aplo. Hoftra cōuersatio in
celis est. Nonne meministis vt p̄pharam
vnus maledicit puero centū annozū? Nō/
ne Seneca elementariū senem irridet? qd
quid aut extra cōtemplatiōem liberam (p̄/
sertim celestij) agit animus. est in eius cō/
patione elementariū puerile infimū iacēs
et pusillū. et q̄tū distat radix liliij a floze. tā/
tū dē et amplius differt cognitio que cōi
ter habetur ex litteratozia eruditione/ a b il
la q̄ in cōsideratiōis eleuatiōe cōtemplati
ua sentitur. Quā prima cognitio serpit hu
mi/ materialij fantasmatū/ et desideriozū
carnalium concursantiuz nubeculis quo/
dāmodo fuscata. Itaq; ne sursum euolet/
talibus fantasmatū ⁊ desideriozū catenu/
lis circūligata tenetur in portione inferio
ris rationis que est animalitas. Altera ve
ro cognitio sursum emergit ab hac confusi
one materialium imaginum. sic q̄ remanz
liber rationis superioris intuitus purus ⁊
serenus ⁊ totus intellectiuus ad res perspi
ciēdas cū summa facilitate circūquaq; dif
fusis. ¶ Ita fit vt res eadē longe aliter sci
atur p̄ eruditiōem litterarū aut exp̄ientiaz
cōem. et aliter p̄ cōtemplatiōem que facit
hoiem transire in affectum cordis et gusta
re de re qualibet iuxta saporem sibi propri
um. ⁊ dac pure cognitioni que arida est su
um saporem ac in de resultat sapientia id ē
sapidā scientia. Prima cognitio in intelle
ctu est. scda in affectu. Prima in quadā lu
ce. scda in luce et feruore. scda plus imutat
quemadmodum dulcedo mellis plus affi
cit dum gustando sentitur et masticator q̄s
dum tantummodo rationatiue et visive cō
spicitur. ¶ Ita non oportet contemplantēs

z

7 plura scire q̄ alios. sed pluribus modis et alijs. ¶ Qd̄ si glorioſus rex Ludouic⁹ ve-
lut alter Dauid vir inter turbas iter tot
pplos et absq̄ literis multis. libera hac cō-
sideratione et cōtemplatione pollebat. erubescat ociosa et litterata senectus. si tali ca-
reat. et si nō vltra sapiat q̄ puulus. Imitā-
dus est certe p̄tarcha Isaac qui egressus ē
ad meditandū in agro inclinante iam die.
et vide qd̄ securū est. Siquidem rebecca il-
la prudens et decora que sapientis p̄sonaz
gerit eidem obuia fuit Gen. xxiiij. Inclina-
ta est quippe dies vite in ipis grandeuori-
bus. Propterea exire debent hoc vespe ad
meditandū in agro illo celesti vbi sapiētia
obuia erit. vbi thesaurus in margarita pre-
fulgida felicitatis eterne receditur. inueni-
turq̄ Bath. xliij. In hoc agro impetrat⁹
pa irriguum inferius et irriguum superius
Judi. i. In hoc agro apparet angelus vxo-
ri manne sedenti et quiescēti et leuanti se su-
per se Judi. xliij. ¶ De qua cōsideratiōe lo-
quitur inuitas nos ad eam Grego. in ome-
lia. Si cōsideremus fratres charissimi. q̄ et
q̄ta sunt que nobis pmittuntur in celis. vi-
lescunt anio omnia que babentur in terris
Terrena namq̄ substantia superne felicitati
comparata. mors est dicenda potius q̄
vita. Ipse enim quotidianus defectus cor-
ruptionis quid aliud est q̄ quedam proli-
pitas mortis. Que autē lingua dicere q̄s
intellectus capere sufficit. superne illius ci-
uitatis quanta sunt gaudia angeloz cho-
ris interesse. cum beatissimis spiritib⁹ glo-
rie cōditoris assistere. presentem deū cerne-
re. in circūscriptū lumen videre. nullo mor-
tis metu affici. in corruptionis p̄petue mu-
nere letari. Sed ad hec audita. inardescit
animus. Jamq̄ illic cupit assistere vbi se-
sperat sine fine gaudere. Sed ad magna p̄-
mia pueniri non potest. nisi p̄ magnos la-
bores. Hec ille. Vere sic est. Nemo p̄t nō
dicam ad felicitatem. sed nec ad hanc felici-
tatis cōsideratiōem sublimē ascendere. nisi
si cum forti cōtritione spūs. Verbū est di-
uini dionisiij. Nisi p̄trea cum ocio magno
et libero a curis terrenis et desiderijs omni-
bus carnalium. Nisi demū assit constans
perseuerantia cui soli aperitur sola corona
tur. Hec tria ponit Bernardus super can-
tica. ¶ Sed heu et ve. multi ideo cedūt ius-
ri p̄p̄nuitatis hereditarie in agro hoc cō-
templationis. quia ducere nolunt Ruth.

intra mysticam historia; Ruth quarto scri-
ptam. Ruth interpretatur quasi deficiēs seu
defectio. animus vero humanus. heres a-
gri huius et sua creatione et regeneratione
nisi Ruth ducat. hoc est nisi deficiat a seip-
so. et agrum talem celestis contemplatiōis
iure libero possidendum non attingit. Nō
videbit me homo et viuet inquit domin⁹.
Et intellige vita sensuali et animali sed di-
uisionem fieri inter spiritum et animam. ne-
cesse est p̄ verbum dei viuax et efficac. Que
diuisio longe plus habet ammiratiōis. q̄
anime et corporis sepatio quemadmodū
testatur autor libri de spiritu et anima. Et
venerabilis Richardus. ¶ Sed quid co-
namur. quid multa garriendo balbutim⁹
quasi videlicet rem tantam. tantis verbo-
rum angustijs claudere valeam⁹. Hoc ita-
q̄ nequit fieri. Scripserūt multa plurimi
viroꝝ diuinorum et eleuatoꝝ super hac
re. et diuinus Dionisius Augustin⁹ Bre-
gorius. et recentiores Bernardus Hugo.
Richardus. et post eos Bonauentura. et a-
lij qui in hanc cōcurrunt sententiam. non
posse hanc cognitiōem considerationis q̄
loquimur in expertis aperire. quonia ē man-
na absconditum. et calculus in quo est no-
men scriptum quod nemo nouit nisi q̄ ac-
cipit. et fons in quo non cōmunicat alien⁹.
¶ Sileamus ergo et ad vnū obedientes
christo. consideremus lilia agri quomodo
crescunt. quonia hoc sufficet tantum nō
desit imitatio et applicatio ad opus. Non
nelilioꝝ semen prius mortificatur in terra
q̄ stipēs assurgat. et q̄ flores emicent. Nō
aliter carnalitatem et animalitatem cū suis
appetitibus et desiderioꝝ passionib⁹ cor-
ruptissimis. emori necessē est si cupim⁹ tā-
dem. patentib⁹ florib⁹. pulcrarū castarum
q̄ affectionū. libero cōspectu supnis inhi-
are fulgorib⁹. ¶ Et quis ad hec idone⁹. Nisi
mirum ille qui in valle lacrimarū. totus
in contritione perualida peccatorum suos
rum positus. moritur sibi. postmodū ger-
minat et disponit ascensiōes in corde suo.
de germine ad stipitem. et de stipite ad flo-
rem. hoc est de virtute in virtutem. de imp-
fecto ad p̄fectum donec aperto mentalis fi-
nus flore. et irradiata desup apice findere-
tis. videtur deus deoꝝ in syon. in p̄titi per
grām p̄gustate dulcedinis. et in futuro per
gloriam cōplete felicitatis. quā nobis etc.
¶ Finit.